

MALAWI – EN RESA SOM FÖRÄNDRAR

Hej!

Jag heter Ulf Adolfson och åkte som volontär till Malawi en månad under våren 2019. Jag är 45 år och detta var min första resa till Afrika. Och vilken resa!

För två år sedan kom jag i kontakt med Christina Beverin, då vi båda deltog på en FN-kurs i Lund. På vår gemensamma lunch visade det sig att vi hade gemensamma intressen och Christina berättade om sitt engagemang i Malawi. Så började mitt intresse för en resa till Malawi.

Men egentligen började min resa mot Afrika för rätt många år sedan. Jag vill berätta det här för er, eftersom det är lika viktigt VARFÖR man åker till Malawi som VAD man gör där. Historiskt har de senaste 500 åren inneburit västerländsk exploatering mot resten av världen. Ord som imperialism och kolonialism påminner oss om att "vi" har tagit oss rätten att leva gott – på andras bekostnad. Många människor reflekterar inte så mycket över det där idag, men för oss som gör det, styr det i mångt och mycket hur vi tänker kring samhälle, politik och ekonomi. Hur vi ska leva och hur vi kan bidra för att ställa saker till rätta.

Detta för oss raskt över till min resa till Malawi. En människa från det rika Sverige som besöker det fattiga Malawi. En människa som känner skam för att vara vit västerländsk man, men som också har en drivkraft att vilja förändra till det bättre.

Familjeliv

Ska man "närma sig en kultur" finns knappast något bättre sätt än att bo hos en lokal familj. Genialiskt uttänkt av Afrogarden. Jag fick bo hos familjen Likaka. En stor familj med mamma Mary, pappa Emmanuel och sammanlagt 12 barn. Den äldsta dottern som bodde hemma, Prisca, var den som behärskade engelska bäst, hon blev min tolk.

Jag kan inte säga annat än att jag älskade familjen Likaka. På kvällarna satt vi ute och åt kvällsmat tillsammans, tittade på stjärnorna, filosoferade. Skrattade och pratade. De

undrade hur livet var i Sverige. Hur förklarar man livet som svensk för människor som aldrig varit utanför Phalombe? Jag hade med mitt dragspel och lärde dem dansa vals. Men mest populär blev låten "Wiggen". I den låten skriker man "Tjoo!" några gånger och de älskade "Tjoo song". Barnen dansade, grannar och släktingar dök upp och undrade vad som hände hos Likakas...!

Bortskämd svensk

Som bortskämd svensk skulle det vara enkelt att klaga på "standarden" – primitiv toalett, enkelt rum osv. Men såg man bortom sin egen bortskämdhet såg man att familjen ansträngde sig ordentligt för att jag skulle trivas där. Man fick också en utmärkt inblick i hur livsförhållandena ser ut i en fattig familj på landsbygden i södra Malawi. Fördelningen i arbete mellan kvinnor och män. Barnen som fick hjälpa till. Summa summarum ett fantastiskt sätt att få förståelse för människors livsvillkor.

Jag fick även anledning att fundera över huruvida man ska ge saker till människor där. En människa från rika Sverige kommer till Malawi, ser människor med enorma materiella behov. Hos Likakas sov barnen på golvet. Två av killarna sov på en jutesäck och två av tjejerna på ett myggnät. Självklart köpte jag madrasser åt barnen. För mig som svensk är det en ekonomisk bagatell. För barnen innebar det såklart ett "himmelrike" att få en tunn madrass. Men samtidigt kan man inte köpa madrasser åt alla. Världens ekonomi skulle behöva ändras för att lösa det där. Under tiden får man nöja sig med uttrycket: - "Ingen kan hjälpa alla, men alla kan hjälpa någon". Sedan är ju hjälp till självhjälp att föredra framför rena gåvor, men det är lätt att säga när man ser skriande behov NU.

Datorer

Ett av mina projekt i Mpsa handlade om att introducera datorer för människorna. Jag hade samlat 11 laptops som jag hade med ner. På gymnasieskolan Mpsa fanns det tillgång till elektricitet. Med hjälp av en inköpt router och tillhörande datamängd fick vi igång Internet. Drygt 60 studenter fick nybörjarintroduktion i data. Det fantastiska är att skolan nu till hösten drar igång med data som ämne i skolan, vilket möjliggjordes av dessa datorer. Datalärare finns, lokal finns tilltänkt och kommer att rustas för ändamålet. Underbart, tyckte både jag och många andra.

I slutet av min vistelse hade vi en fest på skolan. Studenterna fick bygga solugnar (solar cookers) efter att ha sett instruktionsfilmer på youtube. Solugnar som i visst hänseende kan ersätta matuppvärmning med ved. Afrogarden fick stor uppskattning för initiativet med datorerna och inför framtiden diskuterade vi eventuella möjligheter att få till någon sorts datacenter där allmänheten kan få samma möjligheter som studenterna nu fått. Det var rörande att se deras tacksamhet. Ett fint minne!

Naturen

Vilken bedårande omgivning! Bergsmassivet Mulanje som man såg om kvällarna, omgivet av mystisk dimma som sänkte sig. Magiskt! I slutet av vistelsen åkte vi norrut och besökte nationalparken Liwonde vid Shire river. Eftermiddagssafari ena dagen med krokodiler, flodhästar, antiloper, vårtsvin, babianer och många intressanta fåglar. Morgonsafari nästa dag med elefanter close-up. Så fantastiskt! Inte minst kvällens solnedgång i detta landskap var en fröjd för själen!

Musik förenar

Musik är något som förenar människor. Jag är en glad musikanter och hade med ett dragspel till Mpsa. Dragspel var något de flesta där aldrig sett tidigare, men det fungerade utmärkt att spela dragspel till den musik som var mest typisk där nere (call and response och gospel). Vi åkte hem till Francis i det lokala teamet som precis blivit pappa, och spelade och sjöng för den nyfödde. Francis blev en av mina riktigt goda vänner, han var otroligt musikalisk och vi spelade och sjöng tillsammans på en fest som hölls vid det tidigare barncentret.

Att mogna som människa

Att vara volontär är att bli en del av ett annat samhälle. En ny värld som öppnar sig. Självförsörjning, familjegemenskap, att gå eller möjligen cykla om man vill ta sig någonstans. Man inser hur oerhört bortskämd man är som västerlänning, bara för att man själv råkat födas på en ekonomiskt gynnad plats med resurser i överflöd. Jag gillar verkligen Sverige, men jag gillar numera också Malawi. Kontraster i livet är något väldigt spännande. Och jag ser fram emot att komma tillbaka till Malawi – lära mig ännu mer om landet, om människorna och deras livsvillkor.

Att vara volontär är att bli en bättre människa. Jag kan inte se det på annat sätt. Jag önskar att fler människor får möjlighet att upptäcka denna sida av sig själv i livet.

Till sist ett tack till Christina och Anneli som var volontär samtidigt med mig. Det här var en på alla sätt givande resa. Både volontärbetet och helgernas strapatser och upptäckter. God mat, spännande upplevelser, mycket trevligt resesällskap.

Vi ses igen!!

Då kanske DU som läser det här också är med som volontär i Malawi!

Hälsningar från Ulf

Sunne, Värmland, 10 juni 2019